

Boom Juridische uitgevers
Postbus 85576
2508 CG Den Haag
T (070) 330 70 33
F (070) 330 70 30
E info@bju.nl
I www.bju.nl

EstateTip Review

Afl. 2008-10

12 maart 2008

Altijd beneficiair aanvaarden (II) Geen lijk in de kast, maar een polis in de schoenendoos

In de titel van deze *EstateTip* Review staat een 'II'. Inderdaad, we wezen reeds eerder – ook in dit medium – op het feit dat beneficiaire aanvaarding op de keper beschouwd het enige advies is dat een estate planner kan geven, wil hij een goede nachtrust genieten. Als de cliënt daar anders over denkt, dan is dit voor eigen rekening en risico. Zie *EstateTip* Review 2007-44. In dit kader wordt veelal gewezen op de lijken die in de kast blijken te liggen, zoals onbekende schulden en torenhoge overbedelingsvorderingen. Zie bijvoorbeeld onlangs nog Rechtbank Haarlem 6 februari 2008, *Notafax* 2008-43.

Maar er zijn ook de onverwachte *voordeeltjes*. De spiegelbeeldsituaties. Als wij het hebben over de verwerping van een vermeend negatieve nalatenschap en het winnend staatslot dat in de la ligt, dan wordt dat wel eens lachend weggewuifd met de mededeling: 'Komt niet voor.' Er kunnen zich echter situaties voordoen waarin het lachen je vergaat. Niets is immers ondenkbaar, en wij willen u sfeer laten proeven met het vonnis van 20 februari 2008 van Rechtbank Arnhem (zaaknummer/rolnummer: 145323 / HA ZA 06-1611). Het betrof een opmerkelijke zaak. Voor de goede orde: we hebben het thans niet over degene die verwerpt, omdat hij of zij op emotionele gronden niets met erflater te maken wenst te hebben.

Een potentieel erfgenaam werd, zo blijkt uit de feiten, tijdens een bijeenkomst na de begrafenis gezegd dat de nalatenschap schulden omvatte en dat hij deze schulden van de nalatenschap zou moeten betalen, indien hij de nalatenschap zou aanvaarden. Ook werd gezegd dat hij zou worden ontheven van zijn verplichting om deze schulden te betalen, indien de nalatenschap namens hem verworpen zou worden. Zo gezegd, zo gedaan. Er volgde een verwerping en 'anderen' kwamen op als erfgenaam. Deze 'anderen' waren, zo blijkt uit het vonnis, al dan niet bij monde van een adviseur, betrokken bij het gesprek waar de omvang van de nalatenschap en de verwerping aan de orde waren.

Wat bleek later? U raadt het al. Er werden:

'documenten ontdekt waaruit bleek dat [de erflater] op een rekening bij de ING bank, rekeningnr. [...] te Luxemburg een vermogen had van [...] € 243.061,34. Ook bleek dat [de erfgenaam] een kapitaalverzekering – genoemd de 'ING Life Protected Best Strategy' – had afgesloten bij ING Life te Luxemburg. Het totale tegoed op die polis bedroeg ruim € 402.235,29. Bij voortijdig overlijden van [de

erflater] waren haar wettige erfgenamen als begunstigden aangewezen. [De erfgenaam] beschikte dus over een vermogen van € 645.296,72. [De wettelijke vertegenwoordiger] en [de verwerpende erfgenaam] waren niet op de hoogte van dit vermogen van [de erflater].’

Wat nu? De verwerpende erfgenaam, zou, als hij dit geweten had, nooit hebben verworpen. Hij stelt dan ook dat jegens hem onrechtmatig gehandeld is en hij

‘4.1 [...] vermogensschade heeft geleden als gevolg van dit onrechtmatig handelen, dat gedaagden hoofdelijk aansprakelijk moeten worden gehouden voor deze schade en dat de omvang van deze schade nader dient te worden vastgesteld bij staat met hoofdelijke veroordeling van gedaagden in de kosten van dit geding.

4.2 Aan zijn vordering legt [eiser] ten grondslag dat [gedaagde 1] en [gedaagde 2] hem hebben misleid wat betreft de omvang van de nalatenschap van [de erflater], waardoor [de verwerpende erfgenaam] de nalatenschap heeft verworpen. Zou [de verwerpende erfgenaam] hebben geweten van het batig saldo dan zou hij de nalatenschap hebben aanvaard.’

Hoewel de rechtbank zich bij het verhaal iets kan voorstellen, vindt zij de gestelde feiten en omstandigheden te ‘dun’ en wordt het standpunt van de verwerpende erfgenaam niet gevolgd:

‘5.3. De rechtbank stelt voorop dat onder bepaalde omstandigheden denkbaar is dat [gedaagde 2] en [gedaagde 1], door tegenover [de verwerpende erfgenaam] te zwijgen over het in de nalatenschap van zijn moeder aanwezige vermogen in de wetenschap dat dat ertoe zou leiden dat [de verwerpende erfgenaam] de nalatenschap zou doen verwerpen en zij als enig erfgenamen aanspraak konden maken op de nalatenschap, onrechtmatig jegens [de verwerpende erfgenaam] hebben gehandeld, namelijk in strijd met hetgeen volgens ongeschreven recht in het maatschappelijk verkeer betaamt. Het ligt echter op de weg van [de verwerpende erfgenaam] om in dat gegeven kader voldoende concrete feiten en omstandigheden te stellen. Dit heeft [de verwerpende erfgenaam] evenwel niet althans in onvoldoende mate gedaan.’

Wellicht is het laatste woord nog niet gezegd en kent de zaak overigens ook een strafrechtelijke component (Rechtbank Arnhem 10 maart 2008, LJN BC6172, BC6149 en LJN BC6167).

Dit alles doet vanzelfsprekend niet af aan de moraal van dit verhaal. Verwerping is erg ingrijpend, en kan, net als zuivere aanvaarding, verkeerd uitpakken. Ons devies zou zijn dat bij de advisering als uitgangspunt heeft te gelden: ‘*beneficiaire aanvaarding*’. Het is, bijvoorbeeld, de vraag of het verstandig is om, ook al is er in een begeleidend schrijven gewezen op de mogelijkheid/gevaren van zuivere aanvaarding, beneficiaire aanvaarding of verwerping, alvast (voor het gemak) een verklaring van zuivere aanvaarding ter ondertekening en retournering mee te sturen.

Tot slot nog een aandachtspunt: men dient te beseffen dat men door de verwerping van de nalatenschap ook wel eens afscheid zou kunnen nemen van de status van erfgenaam-*begunstigde* op een uitkering van levensverzekering. Dit is afhankelijk

van onder meer de polisvoorwaarden. Zie *EstateTip Review* 2006-33 en artikel 7:966 lid 4 BW. En soms wordt de schoenendoos, waar de polis haar plek gevonden heeft, pas gevonden als het te laat is.

U begrijpt dat wij niet kunnen uitsluiten dat er nog *EstateTips* zullen verschijnen met de titel 'Altijd beneficiair aanvaarden', maar dan voorzien van III, IV, V et cetera. We hopen het echter niet.

Tot volgende week!



www.scholsburgerhartschols.nl

www.bju.nl

© 2008 Boom Juridische uitgevers / ScholsBurgerhartSchols
Hoewel de uiterste zorg is besteed aan de inhoud van *EstateTip Review* aanvaarden de uitgever en de redactie geen aansprakelijkheid voor onvolledigheid of onjuistheid.